

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ข้อพิพาททางการก่อสร้างในโครงการพัฒนาเกษตรชลประทาน
แม่กวัง ระยะที่ 3

ผู้เขียน นายพิทยา อิ่มเอม

ปริญญา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
(วิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. ดร. อนิรุทธิ์ ชงไชย	ประธานกรรมการ
ผศ. ดร. ชยานนท์ ทรัพย์บุญโญ	กรรมการ
อาจารย์ ดร. พุทธิพล คำรงค์ชัย	กรรมการ
ผศ. ดร. ธานัท วรณกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษาข้อพิพาทในโครงการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ โดยใช้โครงการพัฒนาเกษตรชลประทานแม่กวัง ระยะที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่เป็นกรณีศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ และวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดข้อพิพาท ศึกษามุมมอง และการให้เหตุผลของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อพิพาท ข้อเรียกร้อง การโต้แย้ง และผลการวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนวิเคราะห์หาแนวทางปฏิบัติในการป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาท รวมทั้งแนวทางการจัดการข้อพิพาทเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้างลักษณะเดียวกันในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการที่ใช้สัญญาประเภท Design-Bid-Build โดยทำการสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์หาข้อสรุปร่วมโดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

ผลการศึกษาจากเอกสารสัญญา ข้อเรียกร้อง และข้อโต้แย้งของข้อพิพาทแต่ละข้อนั้นสรุปได้ว่าข้อพิพาททั้งหมดเกิดจากการตีความเอกสารสัญญาที่แตกต่าง และขัดแย้งกันระหว่างผู้รับจ้าง และผู้ว่าจ้าง ในเรื่อง Technical Specification แบบประกอบสัญญา และเงื่อนไขแห่งสัญญา ซึ่งจะต้องใช้ประกอบกัน ในระหว่างการก่อสร้างผู้ว่าจ้างไม่เคยมีคำสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงาน และผู้รับจ้างก็ดำเนินงานแล้วเสร็จตามสัญญาทุกประการ แต่ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการที่ผู้รับจ้างเห็นว่า

คนได้ทำงานต่าง ๆ เกินกว่างานที่ระบุไว้ในสัญญาเพื่อให้งานแล้วเสร็จ จนเป็นเหตุให้มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบแบบสอบถามถึงข้อเรียกร้องทั้งหมดนั้น ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญคนกลางมากกว่า 71.43% และเห็นด้วยกับคำชี้ขาดในคำตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการมากกว่า 71.43% เช่นเดียวกัน ยกเว้นคำชี้ขาดในข้อเรียกร้องที่ 18 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเพียง 33.33% เท่านั้น

สำหรับแนวทางแก้ไขเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเรียกร้องในงานก่อสร้างลักษณะนี้อีก ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในทุก ๆ ข้อเรียกร้อง กับแนวทางการป้องกันการเกิดข้อพิพาท โดยควรทำการปรับปรุงสัญญา Technical Specification แบบประกอบสัญญาและเงื่อนไขแห่งสัญญาให้มีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ และสามารถตกลงกันได้ในเรื่องปริมาณงาน ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มเติม และระยะเวลาการก่อสร้างตามข้อเท็จจริง และความสมเหตุสมผล และสำหรับแนวทางการแก้ไขอื่น ๆ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้น้ำหนักในระดับเห็นด้วยมากเท่า ๆ กัน กับแนวทางการป้องกันการเกิดข้อพิพาทดังต่อไปนี้:

ก) การจัดทำสัญญาควรยึดตามมาตรฐานของสัญญาสหพันธ์นานาชาติ หรือสัญญา FIDIC; ข) นำสัญญาแบบปรับราคาได้ในส่วนของค่า K มาใช้กับงานบางประเภท; 3) ในขั้นตอนการประกวดราคา เมื่อผู้เสนอราคาตรวจสอบเอกสารสัญญา ชักถาม และไปดูสถานที่ก่อสร้างแล้ว ต้องลงนามยืนยันเป็นสัญญาว่าจะไม่เรียกร้องสิทธิใด ๆ ในภายหลัง; 4) ให้คำชี้ขาดของอธิบดีหรือคณะอนุญาโตตุลาการตามเงื่อนไขแห่งสัญญาต้องแสดงรายละเอียดมูลค่าของคำชี้ขาดเพื่อให้คู่สัญญาได้รับทราบ และพอใจ

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้น้ำหนักในระดับเห็นด้วยปานกลางเท่า ๆ กัน กับแนวทางการป้องกันการเกิดข้อพิพาทดังต่อไปนี้: 1) ใช้ลักษณะ Design-Build ซึ่งผู้ออกแบบและก่อสร้างเป็นทีมเดียวกันน่าจะช่วยแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องไม่ให้เกิดข้อพิพาทขึ้น; 2) ในระหว่างการก่อสร้างเมื่อเกิดข้อพิพาทให้ตกลงประนีประนอมกันก่อนโดยไม่ใช้คนกลาง (Negotiation) หากยังตกลงประนีประนอมกันไม่ได้จึงใช้คนกลาง (Mediation) ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแทนอนุญาโตตุลาการ; 3) กรณีเกิดข้อเรียกร้องผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรนำข้อเรียกร้องเข้าสู่กระบวนการศาลสถิตยุติธรรมตามหลักกฎหมายไทย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ จะสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาทรวมทั้งเป็นแนวทางการจัดการข้อพิพาทเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของรัฐในลักษณะเดียวกันต่อไปในอนาคต

All rights reserved

Independent Study Title Construction Disputes in Maekuang Irrigated Agriculture Development Project Phase III

Author Mr. Pittaya Im-em

Degree Master of Engineering
(Engineering and Construction Management)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Aniruth Thongchi	Chairperson
Assist. Prof. Dr. Chayanon Hansapinyo	Member
Dr. Puttiipol Dumrongchai	Member
Assist. Prof. Dr. Tanut Warunkul	Member

Abstract

This study explores construction disputes of Maekuang Irrigated Agriculture Development Project Phase III in Chiang Mai Province. The study's objectives are: 1) To analyze causes of the disputes; 2) To explore the experts' opinions about the disputes between the two parties and about the decision made by the arbitrator; 3) To explore how to prevent similar disputes which may happen to the government's construction project in the future. Delphi technique was used to summarize the experts' opinions obtained from repeated questionnaire interviews.

After reviewing the contract claims and dispute documents, the conclusion are - most of the disputes were caused by different view points of both employer and contractor about contract translation and technical specification. During construction period, the employer never making a construction stops order. The construction job was done completely and finish in time by the contractor, but the contractor think that their completion job was more than contract specify. So the conflict happens. Result of the expert interviews suggested that they agreed to all claims according to opinions of the neutral expert (more than 71.43%) and they also agreed to the

decision made by the arbitrator (more than 71.43%) except for the 18th claim in which only 33.3% of the experts agreed to the decision made by the arbitrator for this claim.

To prevent similar claims to such disputes in the future, the experts agreed to all claims to prevent construction disputes by improving contract agreements, adjusting technical specification and contract drawings to make them precise, accurate, comprehensive, and also accommodate for negotiation about the work quantity, additional costs and reasonable construction duration. The experts highly agreed for the following preventive procedures: 1) Using FIDIC contract form; 2) Using K factor or price variable contract for some construction activity; 3) When a dispute occurred, employer and contractor should negotiate first. If they cannot reach consensual agreement then use a mediator; 4) During bidding process, the contractor must fully understand the contract, examine the contract with the employer and visit the construction site. They must give a signature to declare that they will not claim for any additional rights in the future; 5) The decision made by the Director General or Arbitrary must show details of the claim cost calculation so both employer and contractor are aware and satisfied with the decision.

The experts moderately agreed to the following preventions: 1) Using design-build contract in which designer and contractor are the same team would have helped prevent dispute claims; 2) When construction disputes arise, negotiation should be made between employer and contractor. If agreement cannot be made, then a neutral mediator should get involved instead of using the arbitrary system; 3) In case the disputes lead to claims, the experts perceived that all the claims should be brought up to the Thai Court System.

The results of this study could be used to guide the employers, contractors and all stakeholders to avoid this kind of disputes which may happen to the government's large scale construction project in the future.